

Notat

Modtager(e):

Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Kopi:

Kommenteret høringsoversigt til forslag om ophævelse af lov om Teknologirådet og om ændring af lov om Det Ethiske Råd

Styrelsen for Forskning og Innovation har i perioden 23. november 2011 til 2. januar 2012 gennemført en bred høring over udkast til lovforslag om ophævelse af lov om Teknologirådet og om ændring af lov om Det Ethiske Råd. (Ændring som følge af nedlæggelse af Teknologirådet).

Ved høringsfristens udløb den 2. januar 2012 er der indkommet i alt 106 høringssvar, heraf 98 med substantielt indhold. Der er efter høringsfristen udløb indkommet yderligere 5 høringssvar, hvoraf 4 er med substantielt indhold.

I dette resumé redegøres for de væsentligste bemærkninger til lovforslaget. På grund af det store antal høringssvar med substantielt indhold er der for overblikkets skyld ikke angivet hvilke interessenter, som har tilkendegivet de enkelte synspunkter. Der henvises til vedlagte bilag for en mere detaljeret oversigt over hvilke interessenter, som har tilkendegivet de konkrete synspunkter. For høringsparternes specifikke bemærkninger henvises til høringssvarene.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser
Postboks 2135
1015 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post fivu@fivu.dk
Netsted www.fivu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 11-120438
Dok nr. 2208601
Side 1/1

Bemærkninger til udkastet til lovforslag

Hovedparten af høringssvarene er negative over for lovforslaget.
Bemærkningerne i høringssvarene kan inddeles i 7 hovedkategorier:

1 Teknologirådets særlige kompetencer

En lang række af de indkomne høringssvar har fremhævet, at Teknologirådet (TR) besidder en særlig faglighed og ekspertise, som er blevet opbygget igennem de seneste 25 år, og som ikke bør gå tabt. Det anføres, at TR har særlige kompetencer indenfor metodologi, strategisk fremsynethed og facilitering. Særligt i forhold til TR's evne til at facilitere dialoger og processer anføres det, at TR løbende har udvist særlige evner til at bygge bro mellem grupper i samfundet, som normalt ikke mødes i dialog, fx industri og universitetsmiljøer eller forskere og lægmænd.

2 International evaluering

En stor del af høringssvarene anfører, at beslutningen om nedlæggelsen af TR sker på uoplyst grundlag, og at en international evaluering bør gennemføres, inden der træffes endelig beslutning om nedlæggelse.

3 Økonomi

Hovedparten af høringssvarene anfægter det økonomiske ræsonnement bag besparelsen på 10 mio. kr. årligt. Det anføres i den forbindelse, at

- TR qua sit virke skaber mere værdi i samfundet end 10 mio. kr,
- TR hjemtager EU-midler til sine projekter, som kommer til gavn i dansk økonomi, og
- TR formår at indhente bidrag fra eksterne eksperter, uden at disse eksperter kompenseres økonomisk.

Med disse forhold for øje fremføres det, at TR's bidrag til samfundet og samfundsøkonomien overstiger det beskedne økonomiske bidrag fra finansloven.

Det anføres videre, at nedlæggelsen af TR alene høster en kortsigtet økonomisk gevinst, men at de langsigtede konsekvenser overstiger de kortsigtede besparelser, da Danmark mister en værdifuld samfundsinstitution, som har taget 25 år at opbygge.

4 International rollemodel

En stor del af høringssvarene, særligt de udenlandske, fremhæver, at TR er en internationalt anerkendt rollemodel for, hvordan man kan håndtere borgerinddragelse i teknologi- og forskningsdebatten. Særligt de udenlandske høringssvar anfører videre, at det vækker undren, at Danmark, som udviste stor fremsynethed ved etablering af TR, vælger at nedlægge rådet i en tid, hvor flere lande er i en proces med at kopiere den danske model.

En række af TR's tidligere og nuværende projektpartnere har afgivet høringssvar, hvor det angives, at effekterne af nedlæggelsen af TR vil have konsekvenser, som rækker ud over de danske grænser og dermed vil være med til at ødelægge Danmarks omdømme som et åbent og dialogorienteret samfund.

Flere af de indkomne høringssvar henviser blandt andet til lederen i tidsskriftet *Nature*, der kritiserer beslutningen om at nedlægge TR som et eksempel på den negative internationale opmærksomhed, lovforslaget har fået.

5 Demokratiskabende og forskningsformidlende

Omkring halvdelen af de indkomne høringssvar peger på TR's evne til at være demokratiskabende igennem rådets arbejde med at gennemføre borgerhøringer og konsensus konferencer. Ligeledes fremhæves det, at TR har en vigtig rolle i samfundet med at formidle forskning til befolkningen på en forståelig måde.

6 Uafhængig og uvildig sparringspartner

En stor andel af høringssvarene påpeger, at TR's konstruktion sikrer, at det danske samfund har en uafhængig og uvildig 'stemme' på et område, som er kendetegnet ved en stadig stigende kompleksitet og fragmenteret debat. I forlængelse heraf fremfører nogle, at TR har en særlig rolle med at skabe overblik og helhed på forsknings-, teknologi- og innovationssområdet. I den forbindelse nævnes det, at rådet fungerer som værdifuld sparringspartner for både lovgivere og befolkningen i en tid, hvor Danmark, ligesom resten af verden, står over for store, komplekse samfundsmæssige udfordringer, hvor netop forskning, teknologi og innovation forventes at bidrage med løsninger på disse udfordringer.

7 Opgavevaretagelse fremadrettet

En række af de indkomne høringssvar opfordrer til, at de nuværende kompetencer i TR bør søges sikret, således at den viden og ekspertise, der er opbygget igennem de seneste 25 år, ikke spredes og dermed går tabt. Nogle høringssvar har også tilkendegivet et håb eller en forventning om, at de opgaver, som TR har varetaget, i fremtiden bør løses i andet regi.

Andre høringssvar

Der er indkommet et høringssvar fra CO-industri, som har udtrykt sig positivt over for forslaget om at nedlægge TR. Det er her fremført, at det er positivt at sikre forskningsreserven ved nedlæggelse af TR.

Et høringssvar har forholdt sig kritisk til udpegningsmekanismerne, som foreslås revideret.

Nogle høringssvar har ikke haft bemærkninger til høringen, nogle har taget udkast til lovforslag til efterretning, og en har ikke fundet, at lovforslaget falder inden for deres kompetenceområde.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

./. For en nærmere oversigt over hvem, der har udtrykt sig hhv. positive, negative eller ikke haft bemærkninger henvises til bilag 1 og 2. Vedlagt findes endvidere bilag 3, som angiver hvilke høringsparter, som har valgt slet ikke at afgive høringssvar.

Side 3/3

Samlede kommentarer til høringssvarene

Ministeren oplyser, at TR's særlige faglighed og kompetencer på sit område er uomtvistet. Det er ligeledes utvivlsomt, at TR for de udenlandske høringsparter har været en rollemodel på grund af sin håndtering af bl.a. borgerinddragelse i teknologi- og forskningsdebatten – også fordi TR har været en pioner på området.

Beslutningen om bortfald af bevillingen til TR og TR's nedlæggelse er således ikke taget, fordi der er sat spørgsmålstegn ved eller rejst kritik af TR's arbejde, men som følge af aftalen af 15. november 2011 mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og De Konservative om Fordeling af forskningsreserven i 2012. Beslutningen er begrundet i et ønske om en omprioritering af ressourcerne og er derfor først og fremmest et resultat af politisk økonomisk prioritering. Hertil kommer et ønske om at fritstille det område, som TR hidtil har varetaget.

Ministeren oplyser, hvad angår argumentet om det økonomiske ræsonnement bag besparelsen på 10 mio. kr. årligt, at det er korrekt, at TR hjemtager EU-midler til delvis finansiering af sine projekter, men denne eksterne finansiering er ikke alene tilstrækkelig til dækning af driften, bl.a. fordi EU typisk kræver en vis medfinansiering. Med lovforslaget fritstilles området som nævnt ovenfor, dvs. at der gives mulighed for, at andre, herunder private aktører, vil kunne videreføre de aktiviteter, som TR hidtil har udført – og dermed bl.a. hjemtage EU-midler på lignende vis.

Ministeren oplyser endvidere, at TR's kompetencer mv. ikke nødvendigvis går tabt ved TR's nedlæggelse, men at de kan søges videredraget i andet regi. I ønsket om omprioritering af ressourcerne samt fritstilling af området, som TR hidtil har varetaget, ligger tillige en mulighed for at lade de relevante kompetencer videreføre, hvis de bliver efterspurgt.

Endelig oplyser ministeren, at en gennemførelse af en (international) evaluering af TR ikke tilvejebringer flere ressourcer til forskning (ligesom en evaluering ikke kan føre til en ændret prioritering ved fordelingen af forskningsreserven).